

Dositej Obradović - lik i delo

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 9 | Nivo: Fakultet politickih nauka

Dimitrije Obradović je rođen u Čakovu 1739. godine, u Banatu. Još kao đak osnovne škole počinje da se zanima za crkvenu literaturu, sanjari i čita verske spise, razlikujući se već tada od svojih vršnjaka. Sa obzirom da je ostao rano bez oca, tetak, kako bi ga odvuкао od tih ideja i misticizma, pokušava da njegova interesovanja usmeri ka jednom od zanata. No, zedj za naukom i verski zanos, učinili su svoje, pa Dimitrije, prvom prilikom, bezi u Fruskogorski manastir Hopovo, gde se zakaludjerio dobivši ime Dositej. Neprekidno izucavajući crkveni svet i manastirski život i nacela, pocinje da uocava kako se sve po ne poklapa sa njegovim iluzijama. Citajući drugu literature, takozvane "grazdanske knjige", uvidja da izvan crkve postoji drugaciji moral i drugacija mudrost. Mladi iluzionista se oslobadjao postepeno zanosu koji je ispunjavao njegov dotadasnji život, fizicki i psihicki. Osecao je da je zeljan novih sadržaja, koji su iza sebe ostavili snovi o svetackom životu, zanosu, mucenju tela i molitve. Nemogucnost da ostvari sve te zahteve, postepeno je dovodila do opsteg nezadovoljstva i konacne odluke da pobegne iz manastira. U manastiru je proveo tri godine, a napustivši ga, vodjen uzbudljivim duhom reformizma, zapocinje neprekidna putovanja, neprekidno tragajuci za istinom.

Do pocetka 18-og veka nije bilo stampane knjige na cisto srpskom jeziku. Vekovi unazad beleze tesko i mucno vrijeme za srpski narod, koji je uprkos nezamislivom teroru, ucenama, masovnim ubijanjima, islamizacijom, pokatolicavanjem, a zahvaljujuci pravoslavnoj veri i crkvi, kroz politicku ideju slobode, ipak uspeo da ocuva svest o sebi i da prezivi kao nacija. Posledica teskog perioda jeste i vrlo mali broj pisanih dela i politickih ideja uopste, a bilo je svega stotinjak knjiga napisanih na masovitom rusko-crkvenom i srpskom jeziku.

Pre njega, ali i u njegovo vreme, bilo je brojnih velikana, ali on je prvi cije su knjige stigle do naroda. 1783. godine Dositej obelodanjuje svoje politicke, ali i druge misli, u formi programskog pisma, „ s grazdanskim slovami na nas prosti srpski jezik“. Njegova biografija svedoci da je Dositej bio prosvetitelj, nemacki pisac, politicki savetnik, ministar prvog novovekovnog vladara, kaludjer.

Prvo je pisao delo „ Život i prikljucenija“ - po mnogima njegovo najoriginalnije delo, u kojem pise o svom životu, a biografiju je propratio insistiranjem na skoli i nauci, kritikujuci duhovnu zaostalost svetenika i ostro je napadajuci. Osnovna pouka ovog dela jeste da, kao sto je Dositej slobodno pristupio pitanjima koja su tada predstavljala tabu teme, tako isto treba pristupiti svakom drugom pitanju. „Svobodno pristupiti“- znaci, osloboditi se svega sto nas sputava u rasudjivanju, i oslanjati se iskljucivo na "bogodani ratum", koji je jedino merilo istine, pa savetuje „ Zato, o ti slovesni covece, misli, sudi, rasuđdavaj i poznaj.. Sav svet da ti rece da si slep, ti, imajuci oci i cisto videci ne veruj svemu svetu.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com